

SLETDET
Rådgivningen

Red Barnet

Konferencier

Milla Mølgaard

Forfatter & journalist

BØRN OG UNGES DIGITALE LIV

Hvordan sikrer vi retten til et trygt liv på nettet?

Session 1 - BØRN OG UNGES DIGITALE LIV ANNO 2022

Session 2 - KØN, KULTUR OG KRÆNKELSER

Session 3 - ER BEREDSKABET KLAR, NÅR SKADEN SKER?

Session 1

BØRN OG UNGES DIGITALE LIV ANNO 2022

- Omsorg eller overvågning?
- Digitale krænkelser er virkelige krænkelser
- Vi spørger tre unge: Skal man finde sig i hate og dickpics i indbakken?
- Pause

9.30-10.30

OMSORG ELLER OVERVÅGNING?

Børns og voksnes dilemmaer i en
digital virkelighed

Anne Mette Thorhauge

Lektor, PhD Institut for kommunikation
Københavns Universitet

OMSORG ELLER OVERVÅGNING?

Børns og voksnes dilemmaer i en digital virkelighed

Anne Mette Thorhauge
Lektor, Phd
Institut for kommunikation
Københavns universitet

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Hvor gemte du dig fra din mor og far?

Barndommen er ikke hvad den har været

Det traditionelle børneliv

Det aktuelle børneliv

Børn i flok

Færre børn, færre flokke

Få organiserede aktiviteter

Flere organiserede aktiviteter

Leg på tværs af aldre

Leg med jævnaldrende

Leg ude

Leg hjemme

Venner nær hjem

Venner geografisk spredt

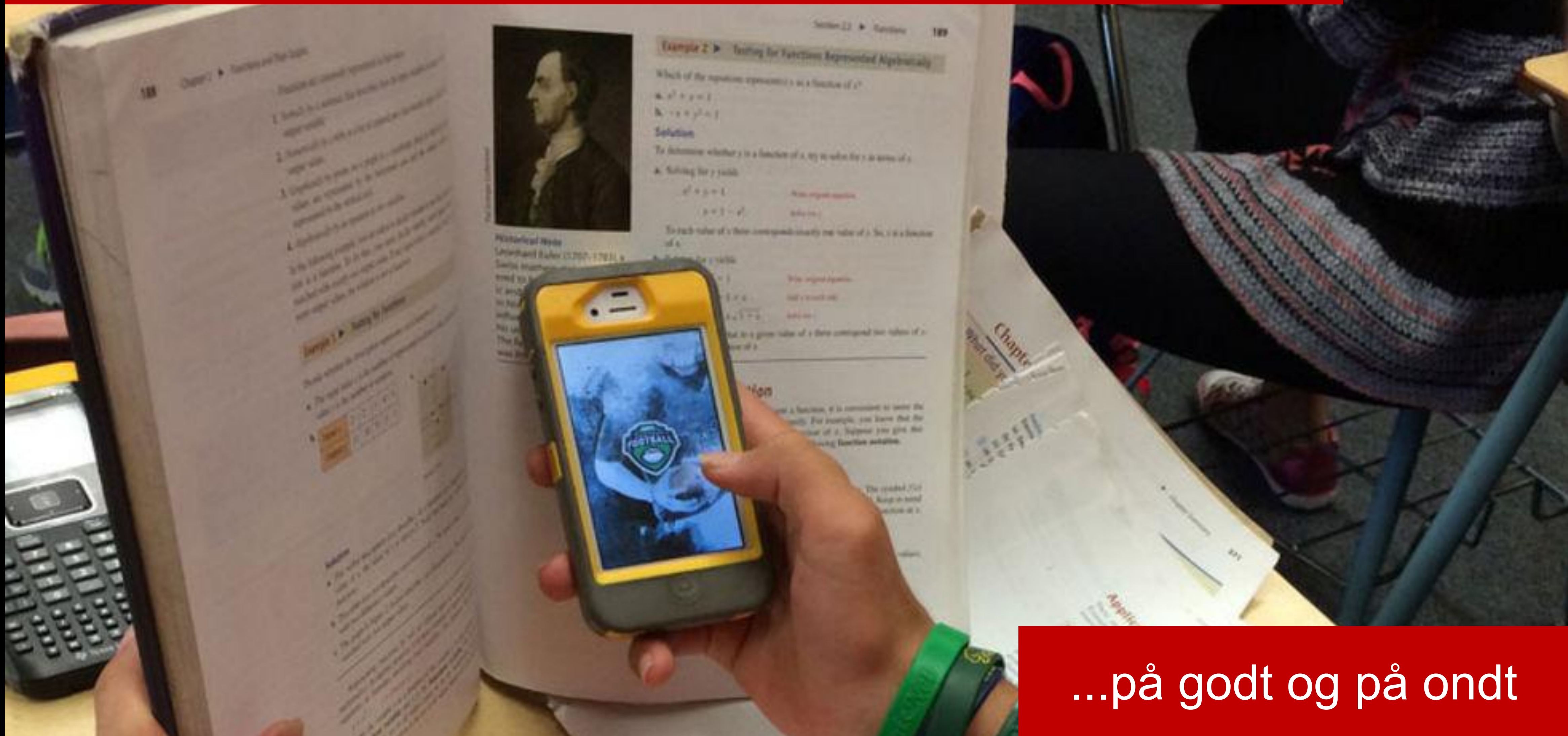
Frirummet flytter online...

...det gør venskaberne og fjendskaberne også

Digitale medier styrker venskaber og sociale relationer...

...men danner også grundlag for mobning og klikedannelse

Digitale mediebrug bygger på det fysiske fællesskab...

...på godt og på ondt

Børns dilemmaer: Muligheder vs risici

Jeg vil gerne følge med i
klassechatten

Det går ud over min nattesøvn og
mit nærvær

Jeg vil gerne vise mine venner tillid

Jeg vil ikke risikere at de svigter
den

Jeg vil gerne eksperimentere med
min seksuelle identitet

Jeg vil ikke risikere det bliver
brugt imod mig

Jeg vil gerne møde nye mennesker

Jeg vil ikke risikere at de gør mig
ondt

Voknes dilemmaer: Omsorg vs overvågning

Jeg vil gerne vide hvad mine børn
laver online

Jeg vil ikke overvåge eller
krydsforhøre dem

Jeg vil gerne vide hvad klassen
foretager sig på snapchat

Jeg skal respektere elevernes
frirum

Jeg har pligt til at indsamle data
som sikrer barnets trivsel og
positive udvikling

Den indsamlede data kan bruges
imod dem eller skabe
selvopfyldende profetier

DIGITALE KRÆNKELSER ER VIRKELIGE KRÆNKELSER

Så hvorfor tages de ikke virkelig alvorligt?

Per Frederiksen

Psykolog i Red Barnet

ULOVLIG DELING

Blufærdighedskrænkelse

Dickpics

Leak

Deling af intimt materiale

Doxxing

Digital mobning

Digital selvskade

Grooming

Hate speech

Hurtcore

Sextortion

Digital stalking

DIGITAL CHIKANE

BILLED MISBRUG

Deep fake porn

Fake porn

Upskiring

Creepshots

Tisseoptagelser

DIGITALE KRÆNKELSER

Falske profiler

Hacking

Identitetstyveri

Phishing

TEKNISK

ULOVLIG DELING

Blufærdighedskrænkelser

Dickpics

Leak

Deling af intimt materiale

Doxxing

Digital mobning

Digital selvskade

Grooming

Hate speech

Hurtcore

Sextortion

Digital stalking

DIGITAL CHIKANE

Seksualiserende

DIGITALE KRÆNKELSER

BILLED MISBRUG

Deep fake porn

Fake porn

Upskiring

Creepshots

Tisseoptagelser

Falske profiler

Hacking

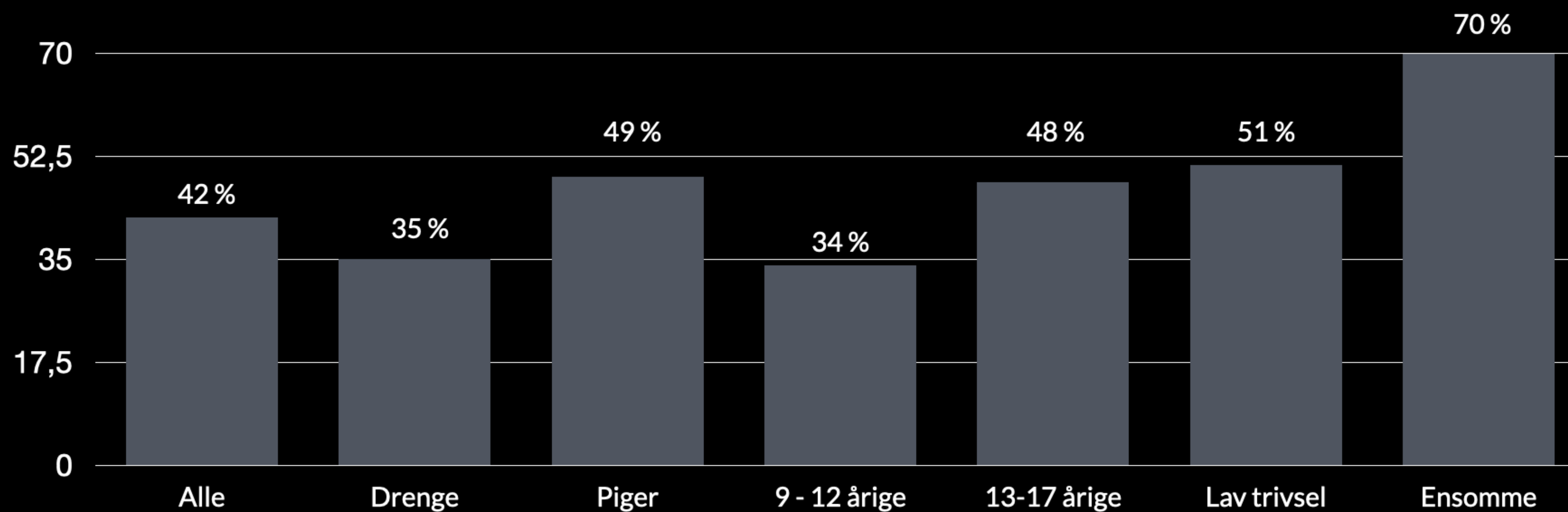
Identitetstyveri

Phishing

TEKNISK

Børn og unges oplevelser med digitale krænkelser

Andel af børn og unge, som har oplevet en eller flere digitale krænkelser inden for det seneste år.
Opdelt på forskellige grupper af børn og unge

HJERNEN I UNGDOMMEN

KAMP

FLUGT

FREEZE

UNDER- KASTELSE

REAKTIONSFORMER

KAMP

UNDERKASTELSE

FREEZE

FLUGT

Jeg gav mig selv skylden (17%)

Jeg følte mig utilfreds med min egen krop (16%)

Jeg kunne ikke falde i søvn om aftenen (16%)

Jeg blev vred (24%)

Det gjorde mig ikke noget (31%)

Jeg blev bange (16%)

Jeg fik ondt i maven (26%)

Jeg ville ikke i skole (14%)

Jeg vidste ikke hvad jeg skulle gøre (26%)

Jeg følte mig alene (18%)

Jeg havde svært ved at koncentrere mig om andre ting (17%)

Jeg syntes det var pinligt eller ydmygende (15%)

Jeg blev bekymret for om andre ville opdage det (16%)

HVAD SKAL GØRES?

- Børn og unge må aldrig stå alene med digitale krænkelser
- Lige adgang til hjælp for børn og unge udsat for overgreb

VI SPØRGER TRE UNGE: SKAL MAN FINDE SIG I HATE OG DICKPICS I INDBAKKEN?

Leonora, 13 år, 8. klasse

Rasmus, 15 år, 9. klasse

Frigg, 13 år, 7. klasse

PAUSE

Slutter klokken 10:40

Session 2

KØN, KULTUR OG KRÆNKELSER

- Digitale krænkelse under luppen
- Normer i en digital virkelighed
- Digital dannelse, ja. Men af hvem?
- Vi spørger tre unge: Hvordan gør vi op med den krænkende digitale kultur?
- Pause

10.40-11.40

DIGITALE KRÆNKELSER UNDER LUPPEN

Et kulturanalytisk blik på
sammenviklingerne af ungdomskultur,
normer, køn og teknologi

Penille Rasmussen

Postdoc på Danmarks Institut for Pædagogik
og Uddannelse, Aarhus Universitet

DIGITALE KRÆNKELSER UNDER LUPPEN

Et kulturanalytisk blik på sammenviklingerne af ungdomskultur, normer, køn og teknologi

DPU - DANMARKS INSTITUT FOR PÆDAGOGIK OG UDDANNELSE

AARHUS UNIVERSITET

7. SEPTEMBER 2022

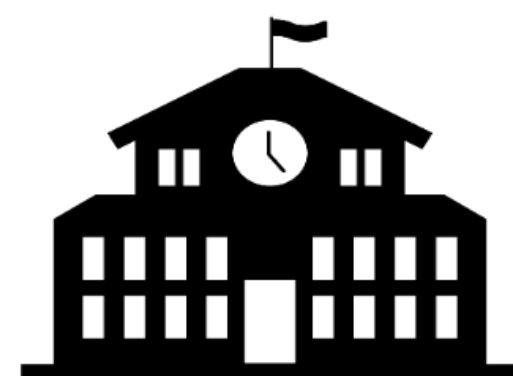
PENILLE RASMUSSEN
POSTDOC

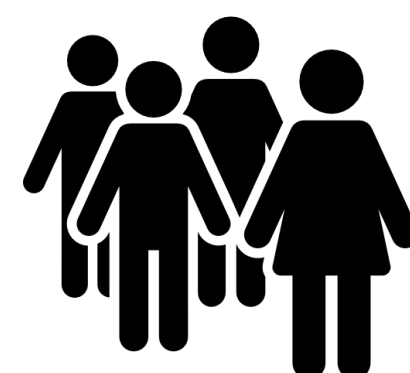
TEORI OG METODE

Verden er sammenviklet af individuelle, sociale og teknologiske kræfter, der gensidigt transformerer hinanden (Barad, 2007).

Målet var at forstå de unges **'space of the social'** (Marcus, 1999) på tværs af analoge og digitale kontekster.

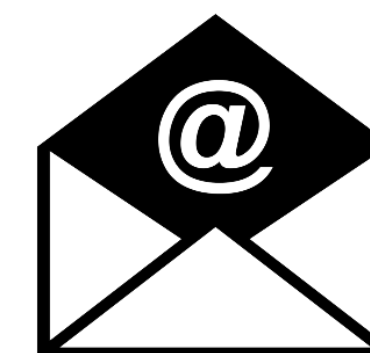
**Analogt
feltarbejde**
på en
erhvervsskole
(21 dage)

**Interviews
med unge:**
15-20 år
(9 gruppe og 1
individuel)

**Digital
etnografi**
på sociale og
digitale medier
(6 mdr. og +300
screenshots)

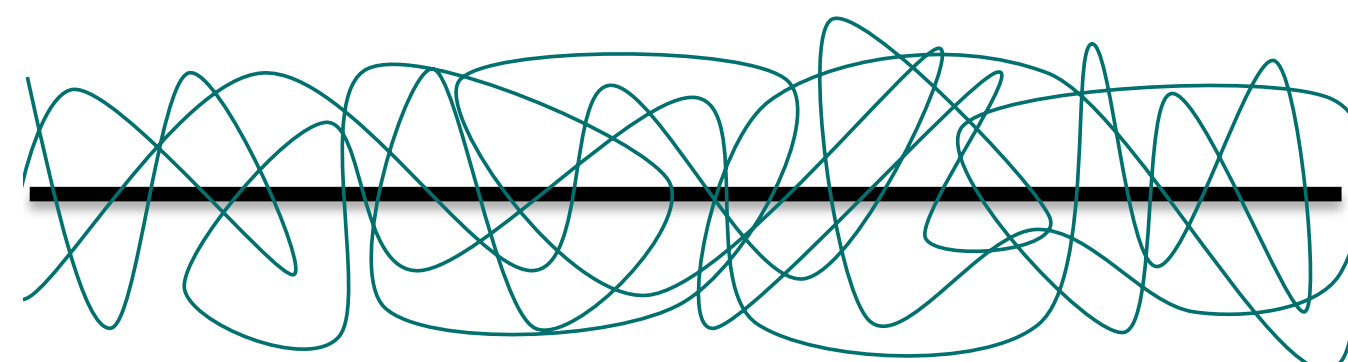
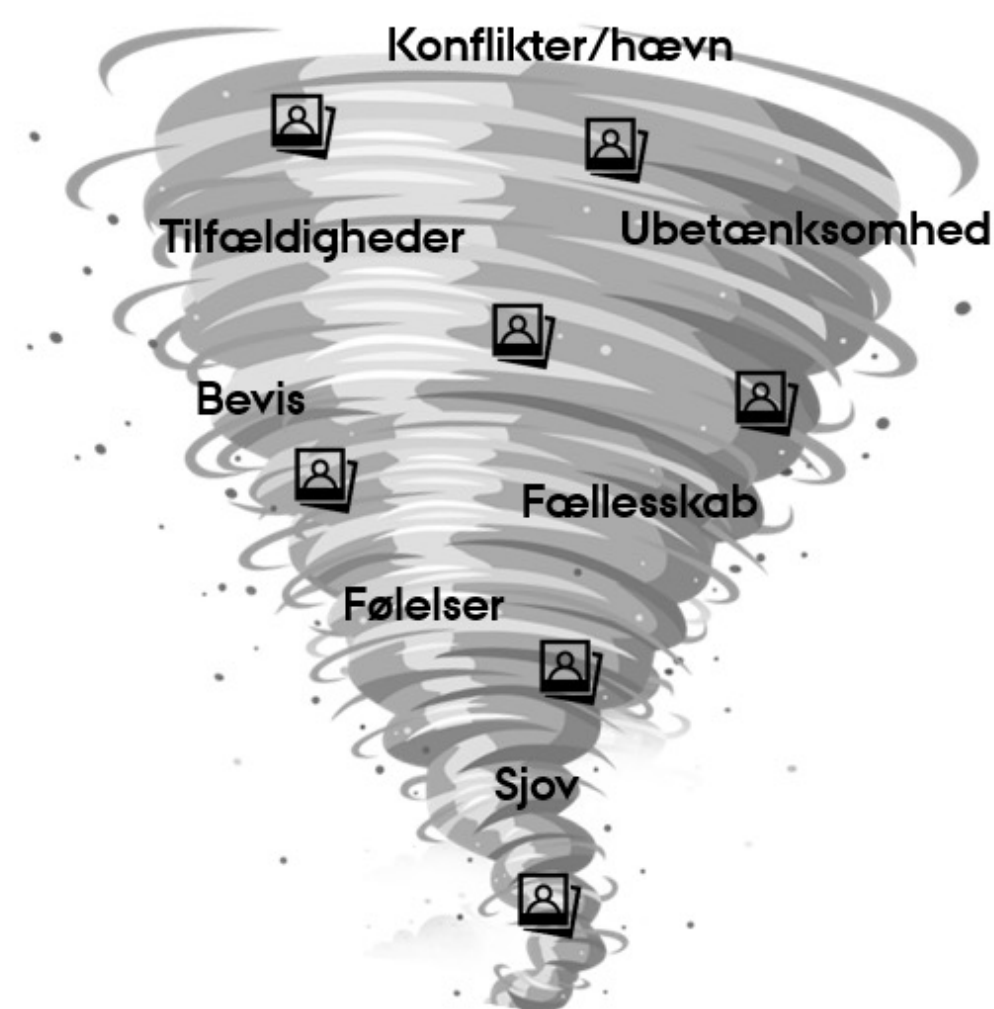

**Rådgivnings-
cases**
fra Red
Barnet
(308)

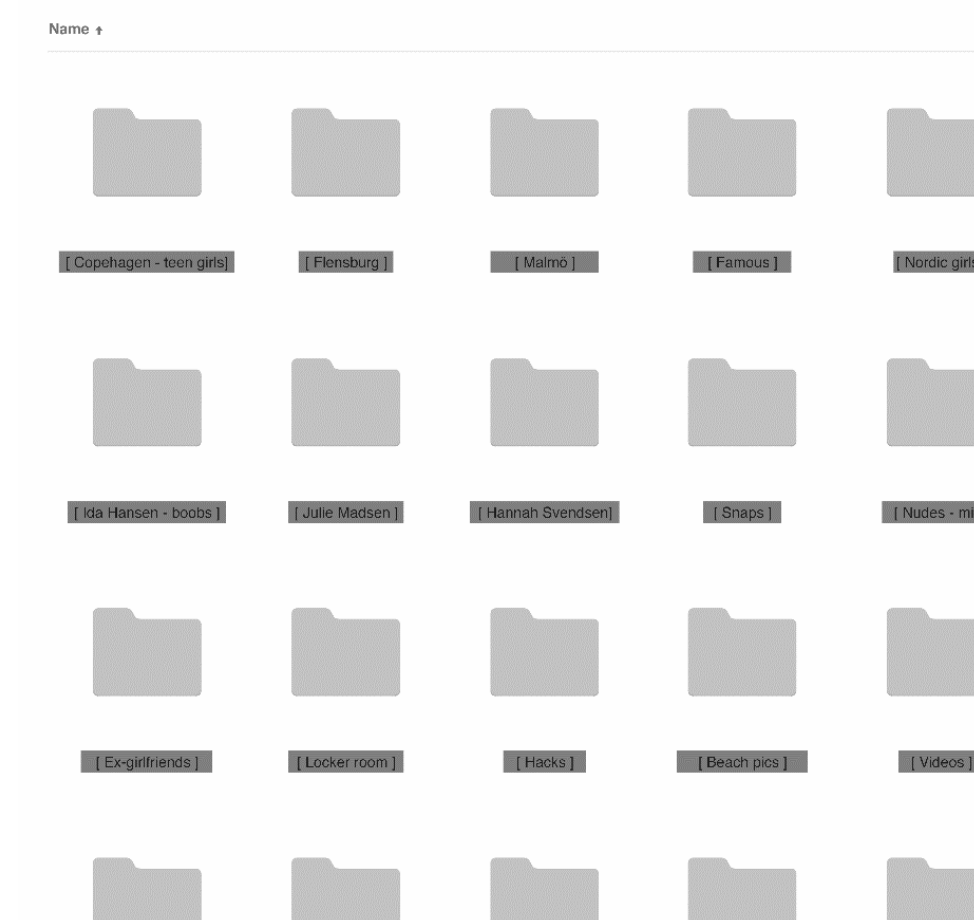

SAMMENVIKLEDE KOMPLEKSE PRAKSISSE

Mellem venner
og bekendte

I systematiske og
organiserede netværk

(Jørgensen & Demant, 2021)

DRENGENES KØNNEDE FORVENTNINGER TIL PIGERNE

”Pigerne kan godt lige at blive talt om”

”De har tydeligvis brug for bekræftelse”

”Man får det indtryk at pigerne længes efter opmærksomhed fra drengene (...) Det synes jeg er klamt”

DRENGENES KØNNEDE FORVENTNINGER TIL PIGERNE

”Det er ikke fedt at være sammen med en pige, som alle har set, hvis det giver mening? Der er virkelig intet fedt i at være sammen med en pige og du kan fucking meget lide hende, men indeni tænker du konstant på alle de ting, hun har sendt... Det er ikke særlig fedt”

”Der er ingen, der gider at være sammen med en pige, som har haft sex med 1000 – giver det mening?”

DRENGENES KØNNEDE FORVENTNINGER TIL PIGERNE

”Det er ikke særlig sjovt at være sammen med hende så. Det er sikkert hyggeligt, men også kedeligt. Det bliver for trivielt. Flowet og spillet forsvinder”

DRENGENES KØNNEDE FORVENTNINGER TIL PIGERNE

”Det er fint, at de poster det på Instagram, men jeg ville aldrig være sammen med dem, når alle har set dem sådan der. Det er ikke specielt – og du vil gerne føle dig som noget specielt.”

UDVEKSLING AF PIGEKROPPE BLANDT DRENGENE

”Det er lidt som at score på et mål med en målmand i stedet for bare at skyde bolden ind i et tomt mål”

UDVEKSLING AF PIGEKROPPE BLANDT DRENGENE

”Det er bare sådan det er at være dreng.
Altså selvfølgelig medmindre du er homo”

OPSAMLLENDE POINTER

- Trods normbrydninger i samfundet er mange unges (digitale) interaktioner præget af stabile og traditionelle forståelser af køn.
- Betingelserne for det socio-digitale ungdomsliv er yderst komplekse – og muliggør en udviskning af grænserne mellem det hverdagslige og det krænkende, som unge farer vild i.
- Unge længes efter at være inkluderet og anerkendt i sociale (og digitale) fællesskaber.
- Disse praksisser og normer fungerer også blandt relativt almindelige unge drenge (og piger).

INTERVENTIONER BØR SPØRGE...

- Hvordan kan vi forstyrre de sociale og kønnede normer i de unges fællesskaber – og udvide grænserne for, hvordan man kan være dreng og pige?
- Hvordan kan vi skabe værdige positioner for **alle** unge i fællesskaberne – også dem vi betragter som de onde?
- Hvordan kan vi skabe gode rollemodeller, som de unge kan se op til?
- Hvordan formår vi at møde de unge på måder, der ikke simplificerer, men favner kompleksiteten af deres sociale-digitale liv og hjælper dem på vej?
- Hvordan kan vi lave relevante og brugbare teknologiske tiltag?

AARHUS
UNIVERSITET

NORMER I EN DIGITAL VIRKELIGHED

Et fælles ansvar for kulturforandring
og samtykkekultur

Lene Stavngaard,
national chef i Sex & Samfund

DIGITAL DANNELSE, JA. MEN AF HVEM?

Hvordan styrker vi forebyggelsen af digitale krænkelse blandt børn og unge?

Miriam Michaelsen

forperson for Medierådet for Børn og Unge
og bestyrelsesleder i Digitalt Ansvar

VI SPØRGER TRE UNGE: HVORDAN GØR VI OP MED DEN KRÆNKENDE DIGITALE KULTUR?

Linea, 21 år,

foredragsholder, udsat for en grov digital krænkelse som 15-årig

Osama, 19 år, influencer

Leonora, 13 år, 8. klasse

PAUSE MED SANDWICH FORAN FÆLLESSALEN

Slutter klokken 12:10

Session 3

ER BEREDSKABET KLAR, NÅR SKADEN SKER?

- Beredskabsplaner til forebyggelse og opsporing af vold og overgreb
- Fra panik til handlekraft
- “Der skete da heldigvis ikke noget fysisk”
- Politisk debat
- Kort opsummering og tak for i dag
- Farvel i forhallen

BEREDSKABSPLANER TIL FOREBYGGELSE OG OPSPORING AF VOLD OG OVERGREB

Er der fokus nok på digitale krænkelser?

Anne Sofie Evert & Lina Sjögren
Epinion & Psykolog hos Red Barnet

Beredskabsplaner til forebyggelse og opsporing af vold og overgreb

Børn og unges digitale liv

Konference - 7. september 2022

Om undersøgelsen

Undersøgelsen bygger på desk research af beredskabsplaner og en kommunal rundspørge blandt landets kommuner

Desk research blandt 98 kommuner i Danmark

72 gennemførte interviews via telefon i perioden 10. august – 2. september 2022

I interviewet spørges kommunerne ind til deres fokus på digitale krænkelser i deres **beredskabsplan for forebyggelse, opsporing og håndtering af vold og overgreb mod børn og unge**

De kommunale beredskabsplaner skal:

- Formidle viden om forebyggelse, tegn og reaktioner og beskrive **konkrete handleveje** til medarbejder eller leder, så de kender til egen rolle og ansvar ifm. håndtering ved evt. mistanke om vold eller overgreb
- Formidle kommunens **organisering på området og skabe grundlag** for arbejdet med forebyggelse af overgreb i kommunens dag- og døgntilbud samt i skoler

Vi har talt med den, der er ansvarlig for beredskabsplanen og har søgt efter den person på det højeste niveau, der har kendskab til planen og har følt sig klædt på til at svare på spørgsmål herom.

Størstedelen af kommunerne har en beredskabsplan, men kun få omhandler digitale krænkelser

89

... ud af landets 98 kommuner **har en let tilgængelig beredskabsplan** for forebyggelse, opsporing og håndtering af vold og overgreb på børn og unge¹

11

... af de 72 adspurgte kommuner **har beskrevet deres fokus** på forebyggelse, opsporing og håndtering af **digitale krænkelser i deres beredskabsplan** - her er der lige stort fokus på alle tre dele

56

... af de 72 adspurgte kommuner **har slet ikke eller i mindre grad indarbejdet digitale krænkelser** i deres beredskabsplan – yderligere fem svarer *ved ikke*

N = 72 kommuner

Note: 1) Dette tal kommer fra desk researchen (N = 98).

Motivationen for at indarbejde fokus på forebyggelse, opsporing og håndtering af digitale krænkelse er stor

1

... af 56 kommunerne er på nuværende tidspunkt **i gang og næsten i mål med at indarbejde praksis for digitale krænkelse** i deres beredskabsplan

25

... af de 56 kommuner er **i gang** med at indarbejde praksis for digitale krænkelse, men **processen vil være undervejs i noget tid.**

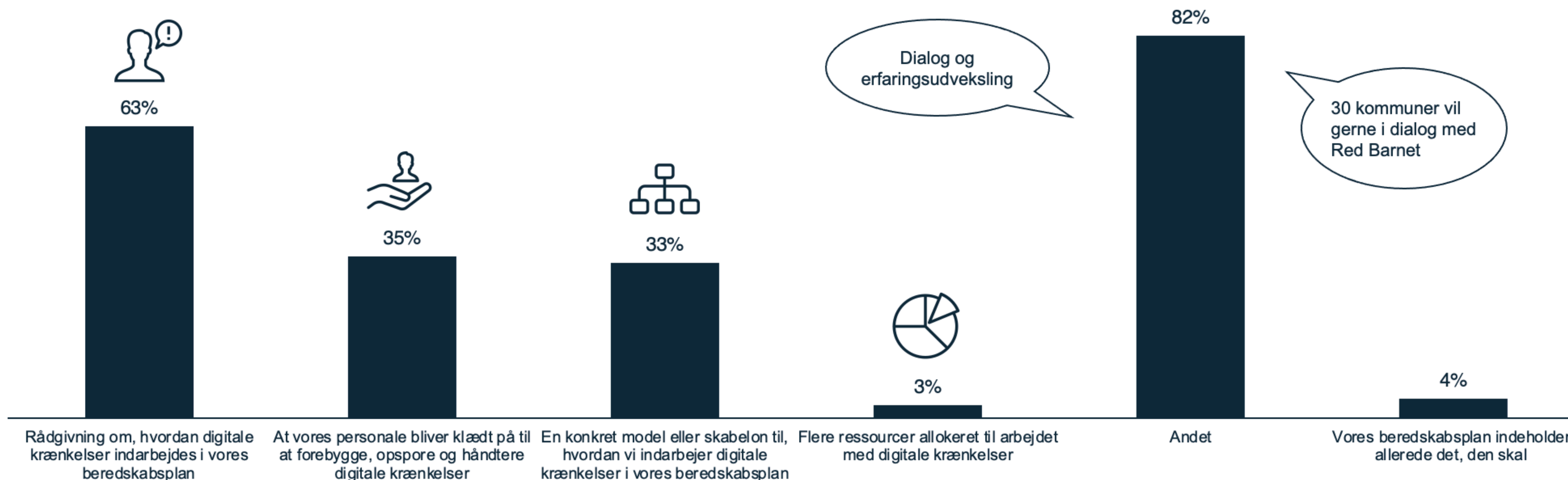

29

... af de 56 kommuner **har planer om at indarbejde praksis for digitale krænkelse** i deres beredskabsplan, men er endnu ikke i gang

N = 56 kommuner, hvis beredskabsplan *slet ikke* eller *i mindre grad* omfatter digitale krænkelse

Kommunerne efterspørger rådgivning til arbejdet med digitale krænkelser – det handler ikke om ressourcemangel

? Hvad ville hjælpe eller understøtte jeres arbejde med forebyggelse, opsporing og håndtering af digitale krænkelser mod børn og unge?

SLETDET
Rådgivningen

Red Barnet

FRA PANIK TIL HANDLEKRAFT

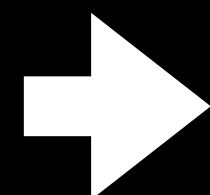
Håndtering af digitale krænkelser i
Jammerbugt Kommune

Jesper Mørkholt

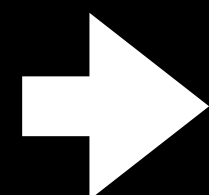
SSP - konsulent, Jammerbugt Kommune

ACTIONCARD FOR DIGITALE KRÆNKELSER

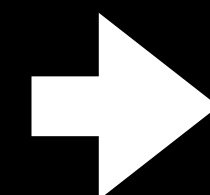
**Vurder
krænkelser**
*Afdæk
Vurder
Indrag*

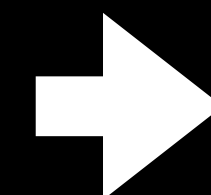
**Dokumenter
krænkelsen**
*Gem
Logbog*

**Stop
krænkelsen**
*Kendt Krænker
Ukendt Krænker
Samarbejde*

**Anmeld
krænkelsen**
*Politianmeldelse
Forsikringsanmeldelse*

**Behandl
krænkelsen**
*Faglig sparing
Hjælp de relevante
Håndtering af
omgivelserne*

“DER SKETE DA HELDIGVIS IKKE NOGET FYSISK”

Hvordan sikrer vi, at flere digitalt krænkede får hjælp i de danske børnehuse?

Pernille Spitz

Leder af Børnehus Hovedstaden

POLITISK DEBAT

Hvordan sikrer vi retten til et trygt liv på nettet?

Camilla Fabricius, social- og familieordfører for Socialdemokratiet

Brigitte Jerkel, børne-, familie- og socialordfører for Det Konservative Folkeparti

Mette Thiesen, børne-, familie- og socialordfører for Nye Borgerlige

Lisbeth Bech-Nielsen, IT-ordfører for SF

SLETTDET
Rådgivningen

Red Barnet

KORT OPSUMMERING OG TAK FOR I DAG

Johanne Schmidt-Nielsen, Red Barnet

FARVEL I FORHALLEN